Dictatori NEGRI

Revoltele istorice din Haiti. — „Napoleon"-ul Negrilor, — Victoriile lui Toussaint Louverture. — Un Garibaldi tuciuriu. — Revoluția lui Jean Jacques Dessalin. — Cristophe: „Neron"-ul din Haiti. — Comorile fabuloase din „Sans-Souci", etc.

OARE își putea închipui cineva că în istoria negrilor este înscris un Napoleon, un Garibaldi și un împărat nebun, un Neron al Negrilor?

Și totuși aceste trei personagii sunt fala trecutului istoric al Negrilor din insula Haiti, din arhipelagul Antilelor.

„Napoleonul" Negrilor a fost faimosul Toussaint Louverture, un sclav negru care a izbutit, pe la 1800, să devină conducătorul negrilor din Haiti și să asvârle în mare pe Englezii cari veniseră să pună stăpânire pe insulă. După victoria sa în contra albilor, Toussaint Louverture fu proclamat „al doilea Napoleon" și deveni dictatorul insulei Haiti. Dar Napoleon Bonaparte, care, în epoca aceea, era în culmea gloriei, nu prea fu încântat când află de existența unui al doilea „Napoleon" și trimise pe generalul Leclerc cu 25.000 de oameni, să cucerească insula Haiti, trecând-o astfel sub dominația Franței.

Dar Touissant Louverture nu se lăsă învins de Francezi; se retrase cu negrii săi în munți și lăsă pe „franțuzi" să se prăpădească de boli sau măcelăriți de atacurile inopinate ale indigenilor,

Leclerc, pricepu târziu strategie „împăratului Negrilor". Dar când își dădu seama, era prea târziu spre a mai putea întreprinde ceva. Dela Paris i se ordona într'una să pună capăt acestor încăerări caraghioase. Atunci Leclerc promise întreruperea ostilităților dar când Louverture reveni din munți francezii îl puseră în lanțuri și-l trimiseră la Paris, unde fu închis în fortul Joux.

Negrii nu putură ierta această trădare. Se răsculară din nou de astă dată având în frunte pe Jean Jacques Dessalin, pe „Garibaldi" din Haiti, masacrară pe toți străinii, dădură foc locuințelor și distruseră plantațiile lor.

Dessalin proclamă independența insulei, o numi Republică

Un grup de drăgălașe femei moderne fotografiate în costumele și atmosfera turburătoare a insulelor Haiti.

și în loc de a se învesti Președinte preferă să fie proclamat Împărat! Dar titlul de Împărat a tentat și pe un alt negru, Christophe, care conduse o nouă insurecție și după ce decapită pe Jean Jacques Dessalin, ocupă tronul predecesorului său și se proclamă împărat sub numele de Henric I-iu.

Henri Christophe era alcoolic și megaloman. S'a dovedit un tiran smintit și depravat. Prima lui grijă fu să pună biruri supușilor săi și apoi clădi un palat fabulos „Sans Souci", demn de un „Nerone" al Negrilor. În interior îngrămădi bogății fabuloase. Începu să ducă un trai luxos, organizând ospățuri și orgii „romane". Într'una din sălile palatului se afla o bibliotecă de cărți rare, deși acest smintit nu știa nici să iscălească.

Prietenilor și „favoriților" săi cari îi solicitau unele favoruri le satisfăcea absolut orice dorință. Îi plăcea să se bucure de simpatia tuturor și acorda în dreapta și stânga titluri și favoruri formându-și astfel un fel de Curte.

Epuizând toate titlurile de noblețe, Chris-

da existența coridorului secret. Singurul care fu grațiat a fost „inginerul" său Besse. Dar într'o zi aflându-se pe una din platformele turnului, Besse făcu imprudența să se adreseze astfel smintitului Christophe :

— Majestate, doar noi doi mai cunoaștem trecerea secretă...

— E drept, îi răspunse zâmbind Cristophe, dar de azi încolo voi ști numai eu, și îmbrâncindu-l pe neașteptate, nefericitul Besse se prăbuși în gol.

Christope construi apoi un mormânt monumental pe care puse să se sape următoarea inscripție : **„Mă voiu renaște din cenușă"**.

Despotismul lui Christophe, prilejui izbucnirea unei noui răscoale la 1820. Fortul în care se refugiase Christophe, trăind singur și părăsit de toți prietenii și „curtenii" săi, fu înconjurat de răsvrătiți. Nevoind să pice în mâinile răsculaților își trase un glonte

Coliba unor lucrători negri din Haiti.

de aur — pe care-l fabricase în acest scop — în tâmplă și se prăvăli, din înălțimea turnului, la poalele muntelui.

Haiti a fost deseori tulburată de revolte, până în 1915, când guvernul american acordă negrilor un mare împrumut prin care economia țării lor trecea în posesia Statelor Unite.

Sus : Un grup de indigeni din insulele Haiti.

Mijloc : Femeile unui trib din Haiti.

Jos : Un copil de negru din insulele Haiti a primit în dar o păpușe. Cum este prima oară când are prilejul să vadă așa ceva, el ține păpușa cu îngrijire, ca pe un copil mort sau bolnav.

tophe, care era dotat cu o fantezie bogată, născoci o serie de titluri de noblețe caraghioase. Astfel în arhivele istorice aflatoare în muzeul de pe insulă, găsim trecut un Duce de Marmeladă, un principipe de Limonadă, etc.

Dar cu cât se scurgea vremea, despoticul Christophe începea să se teamă că într'o zi va avea acelaș destin ca și Dessalin. Și când teama se înrădăcină, deveni mizantrop și se speria și de umbra sa. La scurte intervale, ordona să fie spânzurat un bucătar sau un valet, invinuindu-i că încercaseră să-l otrăvească, să-l sugrume și să-l asasineze... Firește că toate acestea nu erau decât halucinații de om fricos care vede mereu înaintea sa asasini și trădători.

Pradă acestor obsesii, se hotărî într'o zi să părăsească palatul și să trăiască ca un vultur pe culmea unui munte, la trei kilometri deasupra palatului său. Și construi faimosul fort La Ferrière, care este unic pe lume.

Zeci de mii de negri au târât până la acea înălțime, blocuri de piatră, bucăți de stâncă, sub soarele torid și biciul supraveghetorilor. Când o parte din ei au îndrăsnit să spună ceva contra asupritorilor, „împăratul" împușca pe conducătorii revoltaților și silia pe ceilalți să continue munca, așezând, după fiecare al treilea sclav, un păzitor cu pistolul în mână.

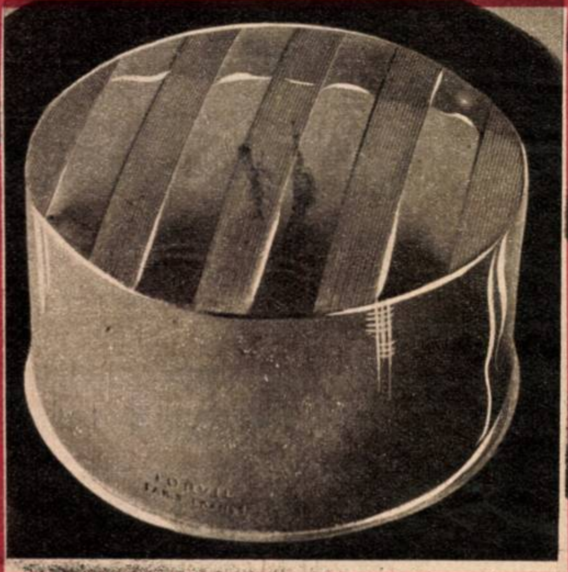
Construcția fortului începu la 1806 și se termină după zece ani. Acropola La Ferrière a fost un fel de Golgota a Negrilor, cum a numit-o un istoric francez.

Christophe se mută aci, luând cu sine toate comorile din palatul „Sans-Souci", pe cari le transportă printr'un coridor secret ce unia palatul de fortul din vârful muntelui. Sclavii cari transportaseră bogățiile din „Sans-Souci" fură apoi uciși spre a nu tră-

PLECATI GRATUIT

LA PARIS VIENA ISTANBUL

CUMPĂRÂND O CUTIE DE PUDRĂ

FORVIL

Echipa României iese pe teren. Creţeanu e fericit... dece oare?

Echipa României. Băeţi frumoşi .... dar ce proşti jucători!

DECE SI CUM AM FOST INVINSI LA BALCANIADA

INSEMNARI, COMENTARII ŞI REVELAŢIUNI SENZAŢIONALE PRIMITE CU AVIONUL DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL LA SOFIA

Nu ştiu dacă cititorii paginilor de sport ale „Realităţii Ilustrate" sunt cititori fideli. Adică, dacă urmăresc regulat însemnările — forţat fugare — pe cari activitatea sportivă din ţara noastră le ocazionează.

Dacă da, singura satisfacţie a celui care scrie aceste rânduri este că — în chiar aceste pagini — a prevăzut exact ce se va întâmpla la Sofia. La Balcaniada dela Sofia.

Intr'adevăr — în timp ce mulţi alţii se extaziau de „rezultatele" obţinute de echipa naţională în contra reprezentativei Vienei sau a R. C. Strasbourg, — eram singurul care am scris că echipa noastră nu dă satisfacţie, că nu a fost bine aleasă şi, mai ales, bine pregătită. Nici ea, nici jucătorii cari s'au perindat prin succesivele ei formaţii.

Şi faptele ne-au dat o groaznică şi sinistră confirmare. Punct cu punct, toate prevederile noastre au fost împlinite. Sofia a fost „Waterloo"-ul football-ului românesc. Şi nu poate fi vorba de o nenorocire, de o întâmplare dramatică, de vreo scuză oarecare. **Noi am scris că totul se va întâmpla aşa, căci era fatal să se întâmple aşa. Şi am explicat şi de ce se va întâmpla aşa.**

Aşa s'a întâmplat. Ziare, reviste, radio, tot pe unde ne-am făcut datoria pentru culorile ţării noastre, nimic n'a fost luat în seamă. Inconştienţii ne-au provocat, după dezastrul dela Atena, catastrofa dela Sofia.

E prea mult.

Sancţiunile trebue să vină!

JUCĂTORII ROMÂNI AU FOST INCARTIRUIŢI INTR'O VILĂ INCOMODĂ ŞI SUPUŞI UNUI REGIM DE OFTICOŞI

Să încercăm, acum, să aruncăm o privire în urmă asupra celei mai negre pagini din istoria football-ului nostru.

E inutil să mai facem vreo prezentare a competiţiei. Cupa Balcanică, disputată într'un turneu între Jugoslavia, România, Bulgaria şi Grecia, în fiecare an în capitala alteia dintre aceste patru ţări, s'a desfăşurat anul acesta la Sofia.

Lăsând la o parte ce-au făcut celelalte echipe, să ne transportăm o clipă la Banky, unde, într'o vilă incomodă, amestecaţi cu alţi locatari, în odăi prea puţine, ceeace a făcut ca şeful expediţiei, d. T. Davilla **să NU poată locui acolo şi prin urmare, să NU poată vedea ce se petrece acolo**, au fost găzduiţi jucătorii echipei naţionale.

Regimul care le-a fost aplicat a fost acelaşi pe care-l prescriu medicii atinşilor de ftizie pulmonară în ultimul grad, în sanatoriile alpine. patru mese pe zi, patrusprezece ore de somn, nici o activitate, nici un antrenament. Situaţia verificată personal, în ziua de Duminică 16 Iunie, pe care am petrecut-o, împreună cu jucătorii, la Banky. De unde, — şi spiritul cel mai simplu putea s'o prevadă! — jucătorii s'au îngrăşat, s'au îngreuiat, s'au îmbâcsit şi au apărut pe teren, în primul şi al doilea match, exact în condiţia faimoasă de astă iarnă, dela Atena: greoi, fără suflu, fără energie fără combativitate.

Foot-ball sau water-pollo? Bălăcind în apă până peste glesne, Juhasz, Covaci, Vintilă şi Glişovici sunt în căutarea balonului.

Regele Boris declară deschisă Balcaniada dela Sofia. Alături Regina Ioana.

BALCANIADA S'A DESFĂŞURAT PE O ARENĂ IMPROVIZATĂ

Trecând la competiţia propriu zisă, inaugurarea turneului a avut loc în ziua de 16 Iunie, Duminică, regele Boris pronunţând discursul de deschidere, pe arena Unak.

Arena Unak nu este un teren de football propriu zis, ci unul „ad-hoc" improvizat. Intr'adevăr, cum terenul Lewsky, cel mai arătos din Sofia, este mult prea neîncăpător, organizatorii s'au văzut siliţi să facă apel la asociaţia „Unak" — un fel de socoli cehoslovaci — care le-a pus la dispoziţie arena sa. Imediat, au început amenajările. Şi dacă din punct de vedere al spectato-

Crețeanu se pregătește să prindă o minge pe jos. Juhasz ține un adversar. Din fund, lângă tușe Iordanoff privește calm... Bulgaria conduce în acest moment cu 2—0.

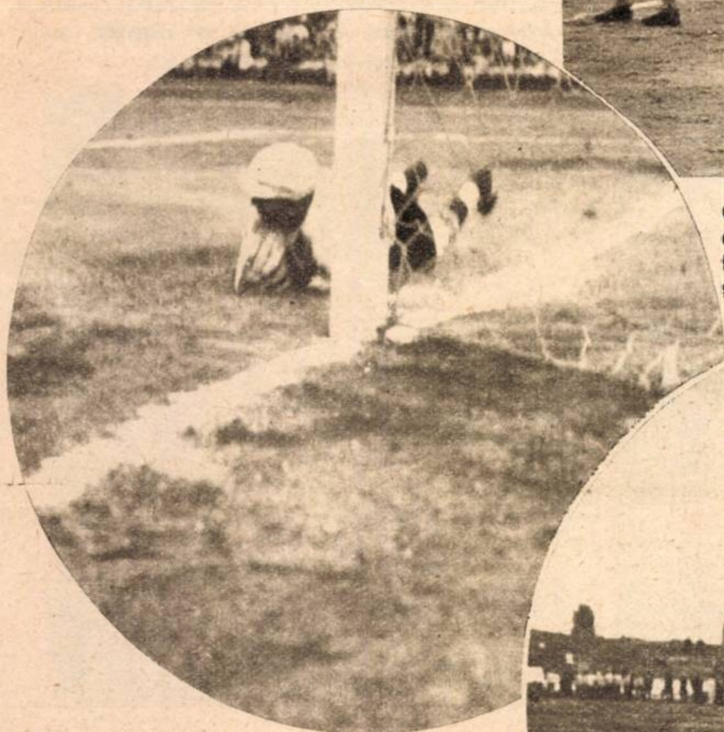
Primul goal în matchul România-Bulgaria. Crețeanu a ieșit din poartă, vrea să prindă mingea pe care a tras-o Lozanoff. Dar Munteanu i-a schimbat puțin direcția și Bulgaria deschide scorul.

rilor, tribuna de beton și băncile în amfiteatru, săpate în pământ, au realizat un compromis satisfăcător, din punctul de vedere al jucătorilor, al matchurilor, situația a fost mai puțin roză.

Intr'adevăr, terenul este din pământ galben, după cum negreșit că știți, foarte puțin avid de apă și foarte puțin permeabil. Două trei ore de ploaie erau suficiente pentru a transforma arena

Goalul al treilea în matchul Bulgaria-România. Peșeff a tras de departe, mingea a trecut pe sub Crețeanu, care a plonjat prea târziu, a intrat în plasă și a ricoșat încet din nou afară. Sucitulescu și Munteanu se întorc deprimați.

Savoff, portarul Bulgariei, care a fost formidabil, plonjează la a minge de departe a lui Bodola.

Pe linia de 16, Cuedan respinge o minge cu capul

UNDE ÎNCEPE GREȘEALA CONDUCĂTORILOR

A doua zi, urma să aibă loc matchul România—Jugoslavia.

A doua zi, de dimineață, a fost o vreme pe care, dacă aș fi de profesie poet, aș descri-o în formă de pastel, numai cu roz, trandafiriu și albastru. Nefiind poet de profesie, vă spun că era splendidă. Și că nimic n'ar fi făcut să se bănuiască furtuna ecuatorială care a început pe la ora patru după amiază, pentru a ține până la șase.

Două ore doar...

Dar două ore v'am spus că erau suficiente pentru a transforma arena Unak într'un teren ideal de water-polo. Și, dacă aveți cumva vreo bănuială că, atunci când a început matchul n'ar fi fost așa, atunci priviți fotografiile alăturate.

Căci matchul a început.

Altă greșeală a oficialilor cari însoțeau echipa la Sofia.

Intr'adevăr, la ora 18, când trebuia să înceapă partida, arbitrul Hagiopulos a apărut pe teren, a fost pe punctul de a se îneca în fața uneia din porți, alăturându-și salvarea unui colac care i s'a aruncat și unor reale calități de înotător și, întors în cabină, după ce a mulțumit zeilor Olimpului, a declarat terenul impracticabil. In loc să se declare satisfăcuți — jucătorii noștri nu joacă bine pe niciun teren, dar pe unul inundat e o nenorocire! — să urce echipa într'un autocar și s'o expedieze îndărăt la Banky, la îngrășat, oficialii au lăsat-o pe teren, să facă exerciții de înot, timp de trei sferturi de oră! După care trecere de timp, sub presiunea publicului care se excitase, Hagiopulos a reapărut și... a început matchul. Care, bineînțeles, nu s'a putut termina.

Au rămas — după ce, în condițiuni pe cari e prea târziu să

Citiți continuarea la Balcaniadă în pagina 22

Unak într'o concurență periculoasă pentru lacul Cișmigiu. Și veți vedea, mai jos și din fotografiile alăturate, ce agremente ne-a rezervat această particularitate a câmpului de joc.

Spuneam că discursul de inaugurare a fost ținut de regele Boris, care a patronat întreaga competiție.

In ziua de Duminică 16 Iunie, la ora 17, regele — însoțit de regina Giovanna — a apărut în loja regală a singurei tribune existente, primit cu uralele entuziaste a 12.000 de spectatori, urale ce n'au contenit aproape cinci minute.

Când s'au potolit, au intrat pe teren, cu muzica în frunte și purtând drapelele respective, echipele celor patru țări participante. S'au distribuit pe teren și — după ce muzica militară a intonat imnul regal al fiecărei țări — participanții la cea de a cincea balcaniadă au făcut salutul sportiv. A urmat discursul unui oficial bulgar și răspunsul Regelui Boris, care a proclamat deschise jocurile de football interbalcanice.

Pentru care confirmare, pe teren au apărut — după retragerea tuturor celorlalți — echipele Greciei și Bulgariei.

După cum știți, Bulgaria a pășit cu dreptul, învingând cu 5-2.

Nu era să fie singura victorie.

Covaci în duel cu Arsenievici în mijlocul unei băltoace.

SUNTEŢI CHINUIŢI
de temeri neîntemeiate

Doctorul Donald Laird, apreciatul psiholog american spune că numai două din necugetatele temeri ale omului sunt de natură „ereditară" — Restul, se învaţă şi pot fi învinse de orice persoană normală.

INTR'O zi de Iulie, la Port Jervis (New-York), câţiva mucaliţi au aruncat o pocnitoare mare îndărătul unui prieten, care cu un an înainte avusese un accident de automobil şi de atunci nu mai putuse scoate o vorbă. In urma acestei inofensive explozii, obiectul farsei se întoarse către prietenii săi şi le strigă „Nebunilor!" Frica îi redase graiul.

La Atlantic City, într'una din zilele sezonului, frica a determinat un accident aviatic, în care-au pierit şapte persoane. Unul dintre călători, privind în jos, a fost cuprins de o spaimă atât de cumplită încât s'a cramponat de barele de control ale aeroplanului, făcându-l să se prăvălească la pământ.

Henry P. Davison, un cunoscut bancher new-yorkez, asociat al casei Morgan, a demonstrat, acum vreo 15 ani, cum poate cineva să-şi păstreze sângele rece, într'o situaţie critică. Era casier la o mică bancă şi într'o zi apăru la ghişeu un străin, care vârându-i sub nas ţeava unui revolver îi întinse un cec, pentru o sumă imensă, care era semnat de către Dumnezeu.

Nu putem spune că Davison n'a tremurat puţin, dar fapt e că nu şi-a pierdut cumpătul. Citi cecul tare şi-şi ridică glasul, când ajunse la semnătura: „Dumnezeu cel Atotputernic". Aceasta atrase atenţia detectivului băncii, care se strecură pe la spatele primejdiosului nebun şi-i smulse din mână pistolul încărcat.

Sunt persoane, cari citind un roman detectiv, sunt pătrunse de frică în asemenea măsură, încât nu mai pot dormi. Ce anume determină o astfel de susceptibilitate? Şi ce se poate face pentru înlăturarea ei?

Frica are o formă, pe care o găsim la toţi bărbaţii, la toate femeile şi la toate animalele superioare. Ea are o puternică influenţă asupra acţiunilor individului, putând da unei persoane o forţă anormală reducând pe alta la inacţiune. Victima acestui sentiment este unul dintre cele mai interesante subiecte pentru ştiinţă; multe experienţe s'au făcut şi multe sunt concluziile ce s'au tras, cu privire la acest factor, ce exercită o influenţă atât de formidabilă asupra acţiunilor omului şi ale animalului.

	DA	NU
1. Vă e frică de pimniţi? (Claustrophobie)		
2. Vă e frică să rămâneţi singuri? (Monofobie)		
3. Vă e frică de femei, sau de-o singură femee? (Gynofobie)		
4. Vă e frică de bărbaţi, sau de-un singur bărbat? (Antropofobie)		
5. Vă e frică de întuneric? (Nyctofobie)		
6. Vă e frică de mulţime? (Ochlofobie)		
7. Vă e teamă că veţi comite vreun păcat? (Peccatifobia)		
8. Vă e frică să nu fiţi îngropaţi de vii? (Taphefobie)		
9. Vă e frică de tunet? (Astrafobie)		
10. Vă e frică de animale? (Zoofobie)		
11. Vă e teamă de sânge? (Hematofobie)		
12. Vă e teamă de înălţimi? (Acrofobie)		

N. R. — O persoană bine echilibrată nu trebue să aibe mai mult de una, cel mult două din aceste necugetate temeri.

Singurătatea şi umbrelele nopţii inspiră multora teamă: teama de necunoscut; teama de pericole necunoscute. Tăcerea deplină, izolarea, ne turbură. E frica instinctivă, moştenită dela omul cavernelor, care trăia în cete şi pe care-l pândiau primejdii, de care nu era în stare să se apere singur.

Când conştiinţa vă e împăcată, soneria dela uşă, în mijlocul nopţii, nu trebuie să vă inspire teamă.

Temerile îndreptăţite ale omului sunt tot atât de vechi, ca şi rasa sa şi lor li se datoreşte în mare parte faptul că oamenii au străbătut nenumăratele secole, dealungul cărora au evoluat. Creeaturile preumane, cari nu erau pătrunse de frică, îndeajuns spre a se pune la adăpost, în momentul când auziau răcnetele vreunei fiare mai puternice, erau ucise imediat. Această frică, dictată de instinctul conservării, a făcut ca omul să domine astăzi Pământul. Dar frica se manifestă, nu numai ca o completă panică spirituală, ci apare de cele mai multe ori sub forma timidităţii, sau a unei sensibilităţi excesive. Aceste forme vagi ale sentimentului de frică sunt pentru individ cu mult mai primejdioase, decât spaima propriu zisă, şi devin mai frecvente în special într'o epocă de criză financiară. D-rul W. Burnham spune următoarele: **„Atunci când afacerile stagnează, răul constă într'o generală suspiciune, într'o frică atât de larg împărtăşită, încât nimeni nu mai îndrăzneşte să se lanseze în vreun nou proect sau investiţie."**

E de observat că o mare parte din temerile noastre sunt nu numai vagi şi neîntemeiate, dar au fost adoptate, sau învăţate de fiecare din noi, în primii ani ai copilăriei. Singura frică pe care nu am învăţat-o este aceea cauzată de sgomotele puternice şi subite şi aceea inspirată de o cădere. Acest fapt nu poate fi decât îmbucurător deoarece ne arată că cele mai multe dintre temerile noastre fiind adoptate, ele pot fi tot astfel şi părăsite. Printre temerile încercate de mulţi dintre noi, şi cari au fost totuşi învăţate, se înscrie în primul rând, aceea a necunoscutului, care ne face să ezităm când e vorba să începem ceva nou, care încurajază superstiţiile şi care menţine unele suflete timide, într'o atitudine pseudo-religioasă, prin frica de ceeace va urma după moarte.

Un tânăr japonez, angajat recent într'o librărie, se folosia de această teamă de necunoscut, pentru a face pe clienţi să-şi plătească datoriile. Directorul îi dădu permisiunea de-a scrie persoanelor cari aveau conturi de multă vreme neachitate, şi nu mică îi fu uimirea văzând că până şi cei mai sgârciţi dintre clienţii săi îi trimiseră în scurt timp cecurile. Omul nostru nu-şi putea crede ochilor şi-l chemă pe noul funcţionar la dânsul, ca să-l întrebe ce a scris datornicilor. Iată misiva care-a avut rezultate atât de neaşteptate, inspirând teama de necunoscut:

Stimate domn,

„Cu referire la contul dvs., rămas de atâta vreme neachitat, în ciuda repetatelor noastre cereri, vă facem cunoscut că dacă nu primim remiterea respectivă până Luni de dimineață, veți fi pur și simplu uimiți de măsurile pe cari le vom lua".

Teama de boale este deasemeni foarte frecventă și ajunge în unele cazuri atât de exagerată, încât am avut ocazia să văd persoane cari nu pot suferi în casa lor perdele și covoare, pentrucă ar putea adăposti microbi. La altele, această teamă determină o manie a spălării mâinilor. Rubricile medicale nu se publică pentrucă cititorii ar avea o sănătate defectoasă, ci pentrucă se tem să nu și-o piardă. Și, nu încape îndoială că această obsesie reduce rezistența individului față de boală, prin destructivele procese psihologice cari o însoțesc. Faptul acesta este ilustrat și de povestea dervișului oriental, care s'a întâlnit cu Holera și a întrebat-o: **„Unde te duci?"** Iar holera i-a răspuns, **„Mă duc la Bagdad, să ucid douăzeci de mii de oameni"**. La câtăva vreme după aceea, același derviș se întâlni cu Holera, care se întorcea și-i zise: **„Mizerabilo, ai ucis nouăzeci de mii"**.

Persoanele cărora li se face rău la mari înălțimi suferă de Acrophobie. Vă temeți de mulțimi? Suferiți de Ochlophobie. Teama de necunoscut: întreaga familie își face emoții în jurul acestui plic sigilat când mai simplu ar fi să-l deschidă.

Unii oameni fricoși sunt atât de impresionați de cele citite, încât imaginația lor inventează umbre stranii în colțurile întunecoase, ba chiar creează fantome îngrozitoare din obiecte inofensive, cum ar fi lampa depe masă.

„Nu, nu! răspunse Holera, **eu n'am ucis decât douăzeci, pe ceilalți i-a ucis frica"**.
Teama de-a pierde ceva este iarăși frecventă și tot dobândită. Asigurările în contra focului, grindinei și furtului, se bazează pe această teamă. Aceasta constitue una din cauzele ce fac ca emoția fricei să fie atât de intensă, într'o perioadă de criză.
Panica stârnită de un cutremur are la bază teama instinctivă a căderii și mulți psihologi cred că structura sufletească a Chinezilor a fost mult influențată de frecvența cutremurelor, iar doctorul Th. Simson, un specialist german, face un interesant raport asupra efectelor pe care frica le-a avut asupra unui grup de douăzeci de copii, în cursul unui cutremur: câțiva dintre ei au leșinat și la toți ceilalți s'a observat o accentuată insuficiență în circulația sângelui. Un profesor universitar din Tokio mărturisește că după o zi de cutremure, i se întâmplă ca vreme de două săptămâni să se trezească în cursul nopții, în accese de spaimă.
Din moment ce majoritatea temerilor noastre sunt dobândite, Chesterton avea dreptate, spunând că omul însuși, este una din cauzele cele mai serioase ale sentimentului de frică. John Stuart Mill se temea de tatăl său. John Ruskin se temea atât de tatăl cât și de mama sa, iar Kaiserul Wilhem I se temea de el însuși, și de brațul său paralizat.
Susceptibilitatea, — teama de-a nu fi ridiculizat și blamat — se întâlnește în special la adolescenții dintre doisprezece și optsprezece ani. Cei mai mulți dintre tineri înfrâng acest mic handicap, dar indivizii la cari persistă trebue făcuți să-și dea seama că lumea nu e chiar atât de severă, pe cât le pare, sau că acela care i-a blamat nu trebue luat în serios, deoarece i se poate întâmpla și lui să facă același lucru, fără vreo intenție rea.
La Congresul Internațional de Higienă Mintală, care-a avut loc la Washington, d-rul Briggs a arătat că teama unui accident de automobil obsedează pe unii oameni luni dea rândul, până când acesta se întâmplă chiar. Nu e nevoie să mai spunem că frica în sine este însoțită sau determină o sporire a tensiunei arteriale și a tensiunei mușchilor, care forțează tendoanele, având ca urmare o paralizie a mușchilor digestivi. Doctorul C. Ivy a arătat într'un raport recent, făcut Academiei de Medicină din New-York, modul în care frica a determinat ulcere la stomac.
Aceste procese fiziologice, combinate cu sporirea zahărului din sânge, principalul aliment al mușchiului, sub acțiunea spaimei, explică supraomeneasca putere, pe care unii indivizi o au în fața unei primejdii, sau într'un acces de furie. Acest fapt mai reiese și din observația d-rului H. Pielon care ne spune că dacă un crab e legat de unul din clești de un stâlp și e lăsat fără hrană, animalul stă acolo până când moare, fără să facă niciun efort pentru a se elibera. Dar dacă i se pune înainte o caracatiță, care e cel mai primejdios dușman al lui, crabul își amputează cleștele și o ia la fugă. Tot astfel, cerbul urmărit de lupi poate fugi mai repede decât deobiceiu, datorită surplusului de energie pe care i-l dă frica.
Aceasta este una din marile valori ale spaimei: dă forțe supraomenești, dar uzează organismul și consumă tot surplusul de zahăr. In momente de spaimă, sângele ne e invadat de zahăr, așa că într'o asemenea situație, decât să numărați până la zece, e mai indicat să umblați zece kilometri pentru a cheltui excesul.
In cursul războiului mondial, generalul Porter a observat că, paza alimentelor, pe câmpul de luptă, fiind un serviciu foarte puțin activ, poate deveni foarte penibil pentru soldat, și raportează cazul unui ofițer foarte brav, care după o experiență deacest fel, a declarat că dacă i s'ar mai da o asemenea însărcinare avea siguranța că ar dezerta.
Frica nu poate fi remediată prin superstiție și codire; acestea sunt remedii false, ce slăbesc și viciază caracterul. Singură înțelepciunea poate vinde cafrica, mai cu seamă că mare parte

din temerile noastre sunt învățate și lipsite de temeiu. Platon spunea că emoția trebue stăpânită de rațiune. Următorul exemplu ne arată cum înțelepciunea și încrederea în noi transformă ceeace ar putea fi o spaimă paralizantă, într'o acțiune eroică:

„Dacă există cineva pe lume, care să cunoască primejdia de-a ateriza în mijlocul unei mulțimi, apoi acesta este Lindbergh. Elicea continuă să se învârtească multă vreme, după ce motorul a fost oprit, cu o viteză mai mare decât aceea a glontelui. Deaceea Lindbergh se teme grozav de mulțime și obicinuește să aterizeze cu elicea în sus spre a nu ucide pe cineva.

„Dar mulțimile sunt greu de stăpânit. Aterizând odată, în cursul uneia din călătoriile sale în Vest, Lindbergh a văzut o fetiță de patru ani, care scăpase din brațele părinților săi și alerga cu mâinile întinse, direct spre elicea, ale cărei lame se învârtiau atât de repede, încât nici nu le putea vedea. Printr'un formidabil efort, el sări din aeroplan și prinse copila în brațe, tocmai în clipa când se afla la mai puțin de-un metru de elice, care altfel ar fi ucis-o".

Dar chiar și superstiția poate avea o oarecare valoare în înfrângerea sentimentului de frică, cu condiția să avem credință. Această valoare a credinței reiese din relatarea pe care d-na. D. J. Akeley ne-o face asupra unui băiețel african: își văzuse tocmai tovarășul sfâșiat de un crocodil, dar insista totuși să străbată râul înapoi și cu toate că d-na. Akeley critică nebunia băiatului, sguduindu-l spre a-l face să-și revie în firi, acesta îi sta zâmbind înainte, arătându-și cu mândrie fetișurile, niște coarne mici de antilopă, pe cari i le dase vraciul lor și-o asigură calm că, atâta vreme cât purta aceste amulete, nu se temea de crocodili. Băiatul trecu de câteva ori apa înnot, chiar acolo unde se strânseseră crocodilii, dar fără să manifeste cea mai mică teamă și scăpă neatins. Deși foarte primejdioasă, fapta lui intimida.

O acțiune directă este poate cel mai bun mijloc pentru a scăpa de temerile ce ne frământă. Raționând, se întâmplă ca o situație să ne intimideze, pentrucă e vagă și nu o înțelegem destul de bine. Dar acțiunea, cu concentrarea și încordarea pe care o cere, înlătură vagul și cu aceasta dispare, în mod automat, și o mare parte din teama noastră. Cel mai bun lucru pentru a îndepărta teama pe care ne-o inspiră extracția unei măsele, este să mergem la dentist și să ne-o scoatem, scăpând astfel și de una și de alta.

Deoarece cu toții suntem expuși unor situații cari determină frica, e bine să ne obicinuim a o întâmpina printr'o acțiune directă, așa cum caii cari se sperie de trenuri, sunt obicinuiți cu sgomotele lor, fiind aduși să pască într'o câmpie străbătută de-o cale ferată. Față de teamă trebue să luăm o atitudine obiectivă și să nu fugim de ceeace ne-o inspiră. Un remediu specific constă în a face tocmai lucrul de care ne era frică. Frica este naturală și unele forme ale ei sunt inevitabile. Dar nu e natural s'o manifestăm mai mult de câteva ori într'un an și nu e nevoie s'o lăsăm să ne chinuiască, sub forma timidității, tot anul.

BALCANIADA

(Continuare din pag. 19)

le mai repetăm, Jugoslavia marcase două puncte fără ca România s'o supere cumva, la acest capitol — de jucat 12 minute.

O CONTESTAȚIE FĂRĂ ROST

România a contestat matchul. Motive: terenul impracticabil, partida începută prea târziu, când nu se mai putea termina, mătu-rători și pompieri pe teren, în timpul jocului, etc.

Contestația a fost respinsă. Motivul?

— „Vreți să vă bată Jugoslavii și mai rău, pe teren uscat? Fiți mulțumiți c'ați scăpat numai cu două!"

De care sfat prudent sesizându-se, echipa României a renunțat și la cele 12 minute cari fuseseră fixate pentru Vineri 21 Iunie. Ce, te pui cu Jugoslavii?! Cine știe ce mai sunt în stare să facă.

RUȘINEA CEA MARE

A urmat, Miercuri, cea mai tristă partidă din întreg palmaresul internațional al României. Partida cu Bulgaria.

In care echipa noastră a jucat atât de prost și Sepi — conducătorul liniei de atac — a fost atât inimaginabil catastrofal, încât Bulgarii ne-au ridiculizat, învingându-ne cu 4—0.

Fizionomia partidei a fost foarte specială. Inainte de fiecare goal, echipa noastră avea câte o tresărire, lăsa impresia că vrea să facă ceva. Urma goalul bulgar și o perioadă de depresiune. Apoi istoria se repeta.

S'ar fi repetat de mai multe ori, dacă nu se plictiseau Bulgarii și nu fluiera sfârșitul jocului același domn Hagiopulos.

Leit motivul partidei: lipsa totală de condiție fizică a jucătorilor noștri.

Nici ultimul macht dela care cu toții ne așteptam la o reabilitare, nu a adus nimic nou. Echipa României a făcut un lementabil 2—2 cu Grecia care fusese înfrântă cu 5—2 și 6—1 de Bulgaria și Jugoslavia. Așa dar, în Balcaniada pe care por-nisem s'o cucerim, ne-am clasat în mod rușinos ultimii!

Este cea mai dezastruoasă performanță înregistrată vreodată de naționala noastră. Performanță pe care o înregistrăm cu tri tețâ.

GH. ȚARI

Doamna Gaby Ștefănescu, absolventă a conservatorului Massini și eleva ilustrului Alberto dalla Pergola, care a repurtat un succes formidabil în „MADAME BUTTERFLY" la Opera Română din București, în seara zilei de 29 Mai a. c.

CALENDAR

1703. A fost mazilit Constantin Duca, domnitorul Moldovei.
1848. S'a instituit, în urma revoluției, guvernul provizoriu în Muntenia.
1856. Sfârșitul domniei lui Gr. Ghica în Muntenia.
1927. A murit istoricul și arheologul Vasile Pârvan. S'a născut la 1882. (Alăturat chipul).

1304. S'a născut poetul italian Petrarca. A murit la 1374. (Alăturat chipul).
1862. S'a născut profesorul de pedagogie Petre Gârboviceanu.
1878. A avut loc congresul dela Berlin prin hotărîrile căruia Basarabia de sud a fost cedată Rusiei, iar drept compensație România a primit stăpânirea Dobrogei vechi.

1509. Domnitorul Moldovei, Bogdan, asediază Lembergul și devastează Pocuția.
1712. S'a născut filosoful și scriitorul francez Jean Jacques Rousseau. A murit la 1778. (Alăturat chipul).
1914. Au fost asasinați Arhiducele Franz Ferdinand și soția sa contesa Sofia Chotek.
1919. Germania a semnat tratatul dela Versailles.
1923. La Sinaia s'a deschis conferința statelor Micei Ințelegeri.

1743. Sfârșitul domniei lui Const. Mavrocordat și inscăunarea pe tronul Moldovei, a lui Ioan Mavrocordat.
1819. S'a născut istoricu Nicolae Bălcescu.
1822. Alegerea primilor domnitori pământeni: Grigore Ghica în Muntenia și Ioniță Sandu Sturdza în Moldova.
1839. S'a născut marele om politic P. P. Carp. A murit la 1918. (Alăturat chipul).

1606. A murit Ieremia Movilă, domnitorul Moldovei, înmormântat în mânăstirea Sucevița.
1852. S'a născut mareșalul francez Joffre. A murit la 1931. (Alăturat chipul).
1866. Regele Carol I a depus jurământul pe Constituție.
1934. Au fost asasinați von Roehm, comandantul batalioanelor de asalt și generalul von Schleicher cu soția.

1594. A murit voevodul muntean Petre Șchiopul.
1600. Mihai Viteazul intră în Alba-Iulia, ca domnitor al Ardealului.
1816. S'a născut scriitorul și omul politic Ioan Ghica. A murit la 1897 (alăturat chipul).
1831. A fost introdus Regulamentul Organic.
1866. A fost promulgată Constituția.
1904. A murit scriitoarea franceză George Sand.

1504. A murit domnitorul Ștefan cel Mare, căruia i-a urmat la domnie fiul său Bogdan.
1881. A fost asasinat James Abraham Garfield, președintele Statelor Unite.
1901. A murit poetul Th. Ștefănescu.
1904. A murit nuvelistul Emil Gârleanu. S'a născut la 1870 (alăturat chipul).

VASILE PARVAN

de **AL. IORDAN**

Cu moartea lui Vasile Pârvan, întâmplată în ziua de 26 Iunie 1927, știința românească a suferit o grea încercare. I s'a răpit unul dintre cei mai destoinici reprezentanți ai săi, în epoca în care acesta construise o parte din măreţul edificiu ce-l concepuse, bazat pe pătrunzătoarea-i inteligență și putere de muncă, dar nu avusese timpul necesar pentru a da întregul produs al posibilităților sale de realizare.

Fiu al unui învățător din Moldova, împovărat de o familie numeroasă, Vasile Pârvan a avut prea puțin sprijinul material al tatălui său. Un altul s'ar fi lăsat copleșit de amarul sărăciei și n'ar mai fi năzuit pe calea pe care el a pornit hotărît să lupte cu oricâte greutăți, pentru a învinge. Știa însă că dacă nu are mijloace materiale și poate nici o constituție fizică prea solidă, are în schimb o voință de fer, condusă de farul nestins al unei minți însetată de nectarul învățăturii, care-i spunea imperios: „Inainte"!.

Astfel, hărțuit de lipsuri, izbutește totuși să termine cu distincție studiile liceale din Bârlad, înscriindu-se, la vârsta de 18 ani, la Facultatea de Litere din București, unde urmează cursurile de istorie, pentru care avea o deosebită înclinație.

Nevoit să-și câștige existența ocupând mai întâi un post de pedagog și apoi pe acela de funcționar la secția manuscriptelor Academiei Române, se istovește citind noaptea pentru a-și câștiga orele pierdute în timpul serviciului.

Modestul salar ce-i răsplătea munca, era destinat aproape în întregime cărților, cari-i completau cunoștințele în domeniul în care lucra cu o adevărată pasiune.

Incă de pe când era student își face debutul științific publicând: „Activitatea politică a lui Alex. Papiu Ilarian". Luându-și licența în anul 1904, o încoronează, un an mai târziu, prin publicarea uneia din lucrările sale de seminar: „Relațiile lui Ștefan-cel-Mare cu Ungaria", care dovedea minuțiozitatea și documentarea cu care studentul Pârvan știa să lucreze pe băncile Universității. In anul 1906 pleacă în străinătate unde studiază la Universitățile din Jena, Breslau și Berlin. Acolo se dedică studiului antichităților clasice, luându-și în 1909 doctoratul la Breslau cu lucrarea: „Die Nationalität der Kaufleute im römischen Kaiserreiche. Eine historische, epigrafische Untersuchung".

Reîntors în țară i se încredințează catedra de istorie antică și epigrafie a Facultății de Litere din București, rămasă vacantă prin moartea lui Grigore Tocilescu.

Și acum începe pentru Pârvan epoca fericită de construcție, în care i se înfățișa un ogor aproape nelucrat și tot atât de vast ca și puterea și dragostea sa de muncă.

Din urmele trecutului îndepărtat el trebuia să dovedească misterul dăinuirii romane în massa slavă. Cu minuțiozitatea-i caracteristică el adună materialul brut, din fragmente de inscripții, din cioburi și pietre, pe cari apoi le selecționează reunindu-le într'o sinteză, a cărei categorică afirmație o exprima în cuvintele armonioase ale frazei sale elegante.

Astfel urmărește, pe baza filologiei și a inscripțiunilor, întinderea creștinismului în peninsula balcanică, urmele Dacilor, cari au refăcut civilizația traiană, identice cu a celor din Transilvania, făcând săpături arheologice, în tot cuprinsul țării și în special în Dobrogea, pentru a dovedi așezările romane prin acea parte a țării, atât de eloquente pentru latinitatea poporului românesc. O bună parte din rezultatele cercetărilor lui Vasile Pârvan, au fost cunoscute străinătății fie pe calea scrisului, fie pe cea a conferințelor pe cari el le-a ținut la Paris, Roma, Bruxelles și Oxford.

In afară de această activitate, desfășurată în domeniul trecutului, Pârvan a fost, împreună cu profesorul Nicolae Iorga și C. Murgoci, membru fondator al Institutului Sud-Est European, membru marcant al Ligii pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, membru și secretar general al Academiei Române, și director al Școalei române din Roma. In această ultimă calitate a realizat publicarea periodicelor: Ephemeris daco-romana, Annuario della Scuolla rumena di Roma și „Diplomatarium italicum, Documenti raccolti negli archivi italiani" produs al străduințelor studenților săi, unite cu neîncetata-i îndrumare.

Dela Pârvan a rămas un însemnat număr de opere, al căror șir a fost încheeat cu monumentala sa lucrare „Getica". Scrise sub disciplina învățată dela marii săi maeștri din Apus, pe care spiritul său și-o însușise, dându-i nota sa personală de discernământ științific, aceste scrieri dovedesc cât de îndreptățită era porecla dată de colegii săi din Germania care-l supranumiseră „Der kleine Mommsen".

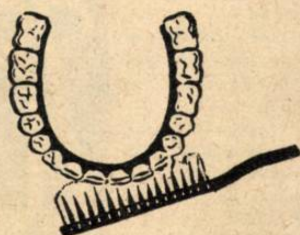

DENTIŞTII

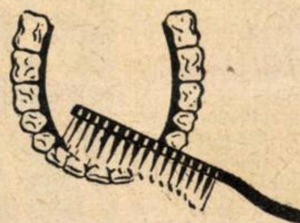
au constatat că deabia 5% din cei ce întrebuinţează pasta de dinţi, o folosesc în mod inteligent. Majoritatea se mulţumeşte să cureţe cu peria numai părţile vizibile ale dinţilor din faţă

DINŢII TREBUIE CURĂŢAŢI ASTFEL!

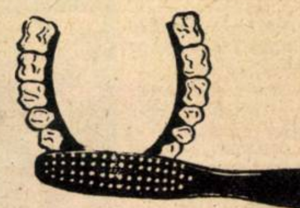
1. Puneţi pasta „ODOL" pe peria de dinţi şi frecaţi partea din afară a tuturor dinţilor.

2. Frecaţi-vă cu peria toţi dinţii, pe partea interioară.

3. Periaţi-vă partea tăioasă a tuturor dinţilor.

4. Nu aveţi frică de a peria şi gingiile.
5. Intrebuinţaţi o perie de dinţi care să se conformeze danturii şi al cărei păr să fie de calitate foarte bună. Peria de dinţi „O D O L" este cea mai potrivită pentru acest scop.

Aşadar, curăţaţi-vă dinţii de 3 ori pe zi.

Pasta „O D O L" apără dinţii, păstrând higiena gurii şi evitând neplăcerile danturii artificiale.

AŢI ARUNCA VERIGHETA DV. ÎN APĂ TARE?

Cu siguranţă că* NU *! Acidul ar distruge-o!

Totuşi, milioane de OAMENI IŞI EXPUN CONTINUU DINŢII ACIZILOR formaţi prin descompunerea părţilor mici de mâncare, rămase printre dinţi. In felul acesta, dinţii se distrug, încet, încet, ca şi aurul ţinut în apă tare. PUTEŢI INLĂTURA ACIZII ACEŞTIA. Influenţa alcalină a pastei de dinţi „ODOL" înlătură acţiunea acizilor răufăcători şi împiedică, prin aceasta, stricarea dinţilor. Prestigiul de care se bucură pasta de dinţi „ODOL" se datorează compoziţiei sale riguros ştiinţifice.

PASTA DE DINŢI